

Ο ΤΣΙΛΕΛΗΣ

Του Αλέκου Χαραλαμπίδου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτός που φυλάει τσίλιες, ο τσιλελής, αλλιώς ο τσιλιαδόρος, ήταν για το Αγρίνιο του 1941-44, ο Βασίλης Μήτσου, ο θρυλικός μετέπειτα παίκτης του Παναγιωλικού Τσιλελής. Ο Τσιλελής 8- 10 ετών, φύλαγε τσίλιες και παρατηρούσε τις κινήσεις και τις δυνάμεις των Γερμανών στρατιωτών, ιδιαίτερα κοντά στο πάρκο του Αγρινίου και στο προαύλιο του Γυμνασίου. Τις παρακολουθήσεις του μετέφερε στην ΕΑΜίτισσα μητέρα του Λαμπρινή και αυτή τις μετέφερε στον Ε.Λ.Α.Σ. Το αετόπουλο του Ε.Α.Μ., ο άνθρωπος που πλησιάζει τον μύθο, ο Βασίλης (Λάκη τον έλεγε ο καπετάν Τζουμέρκας, ο αδερφός του, αξιωματικός του Ε.Λ.Α.Σ.) Μήτσου, ο άνθρωπος με την φλογερή ψυχή, η ψυχάρα με την πύρινη θέληση, το ανυπότακτο μέλος του Κ.Κ.Ε., κάθησε και μου τίμησε το τραπέζι. Ο χήρος Βασίλης ήρθε κοντά μου να σμιζουμε τις μοναξιές μας και ο Τσιλελής είναι 73 ετών.

ΣΤΗΝ ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ

Καθόμωνα στην αυλή της ταβέρνας του Θανάση, είχα φάει το λιτό δείπνο και έπινα την μπύρα. Να εκεί μπροστά στο δρόμο, σταματάει ένα αμάξι. Κατεβαίνει μία νεαρή κυρία και μετά κατεβαίνει ο Βασίλης! «Βασίλη, Βασίλη» φωνάζω, ο Βασίλης δεν με άκουσε. «Μπαμπά σε φωνάζει ο κύριος!», είπε η νεαρή κυρία και ο Βασίλης περιχαρής ήρθε στο τραπέζι μου.

Όπως κάθησε δίπλα μου και του έβαλα λίγη μπύρα, τον κοίταξα στα μάτια και μέσα τους έβλεπα τον τσιλελή που μου διηγούνταν πριν δύο χρόνια, όταν βρεθήκαμε στην συνεντεύξη της κομματικής οργάνωσης του Κ.Κ.Ε. στο Καινούργιο:

«Αλέκο τότε παίζαμε με τον Απόλλωνα. Ο Απόλλων και ο Ο.Φ.Η. ήταν πρωτοπόροι, εμείς εκεί κοντά, όμως ένας από τους δύο τους θα ανέβαινε στην Α κατηγορία. Βλέπεις δεν έπρεπε να μας βγάλουν όνομα ότι τα πήραμε. Αρρώστησα Αλέκο, έπαθα γρίπη, είχα 40 πυρετό. Παραμονές του αγώνα, πάω στον Αυστριακό προπονητή Αουρέντικ και αυτός με πήγε στον πρόεδρο τον Καραθανάση. Με πάνε στον γιατρό και ο γιατρός μου έδωσε 5 κάψουλες. Την Κυριακή πρωί νόμισα ότι έτσι πρέπει και αντί να παίρνω κάθε 6 ώρες κάψουλα, τις παίρνω και τις τέσσερις! Με

αρχίζουν ζαλάδες. Πριν τον αγώνα τα λέω στον προπονητή για να με εξαιρέσει. «Εσύ το καλύτερο παίκτη πρέπει οπωσδήποτε παίζει» μου είπε. Μπήκα μέσα Αλέκο, μετά οι άλλοι μου έλεγαν ότι έπαιξα καλά. Το σκορ ήταν 0-0 και δεύτερο ημίχρονο, να ένας επιθετικός κάνει μπάσιμο και κερδίσαμε πέναλτυ. Ο κόσμος άρχισε να φωνάζει «Τσιλελής-Τσιλελής» για να το κτυπήσω εγώ. Εγώ απελπισμένος γύρισα και κοίταξα τον προπονητή, αλλά αυτός τότε γύρισε και κοίταξε την εξέδρα που φώναζε. «Ελα Βασίλη, κανετό μας γκολ», του λέγαν οι συμπαίκτες. Πήρα την μπάλα, την έστησα πήρα φόρα. Τρέχω και ξαφνικά σωριάζομαι λιπόθυμος. Ξυπνά ενώ με κτύπαγαν σφαλιαρίτσες, «μπράβο Βασίλη, το έκανες γκολ!» μου είπαν. Ο Παναιτωλικός νίκησε 1-0!».

Αυτές οι σκέψεις πέραγαν στο μυαλό μου και ο Βασίλης με ξύπνησε!

«Ρε Αλέκο, όταν η μητέρα μάζευε τις πληροφορίες, με έπαιρνε και να με τα πόδια από Αγρίνιο για.... Τζουμέρκα, όπου ήταν καπετάνιος ο μεγάλος μου αδερφός από άλλον πατέρα, ο Γιώργος Μπετχαβάς, ο καπετάν Τζουμέρκας. Η μάνα μου σχεδόν έτρεχε, εγώ 8-9 χρονών ξυπόλητος μέσα στα αγκάθια, κουραζόμουνα και έκλαιγα. «Ρε συ, τι άνδρας είσαι ρε συ, τι άνδρας θα γίνεις ρε συ;» , μου έλεγε η μητέρα. «Κουράστηκες, πεινάς;» και σταμάταγε να ξεκουραστώ και κάτι είχε να ξεγελάσω την πείνα μου, ενώ αυτή νηστική!»:.....

Είδα το Βασίλη να βουρκώνει με την ρήση της μάνας και του λέω! «Ρε σύ, τι άνδρας είσαι ρε σύ, τι άνδρας θα γίνεις ρε συ» Και βουρκώναμε και οι δυό.

Ο ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΥΠΟΔΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ

«Ρε Αλέκο, αν δεν γεννιόταν τα δίδυμα το 67, δεν θα με έπιανε η χούντα. Γεννήθηκαν τα παιδιά μου και δεν κρύφτηκα! Με συλλάβανε και με στείλανε στατοδικείο στην Τρίπολη. Και ο πρόεδρος του Παναιτωλικού ο Καραθανάσης, δεξιός αλλά πολύ καλός άνθρωπος, έλεγε στον διοικητή της Αφαλείας. «Αν το Αγρίνιο είχε δυό –τρεις Τσιλελήδες, θα ήταν πολύ καλύτερο!»

«Αλέκο, στην δίκη είχα δικηγόρο τον Άρη Παπαοικονόμου, πρόεδρο του Παναρκαδικού. Καθώς γινόταν η δίκη, έκανα νόημα στον δικηγόρο ότι θέλω να του μιλήσω. Ο Παπαοικονόμου ήταν χρυσός άνθρωπος και ήταν δεξιός. Σε ένα διάλειμμα έρχεται και του λέω: κε Άρη, ή μέσα στην φυλακή, ή έξω, θέλω να είμαι περήφανος. Μην πεις τίποτε ενάντια στο ΚΚΕ. Έφαγα Αλέκο 6 μήνες, η μοναδική κατηγορία ότι ήμουν κομμουνιστής! Κοίταξα αμέσως το δικηγόρο, φοβήθηκα μην πάθει τίποτε και

να, την άλλη μέρα πήγε στο νοσοκομείο! Και κείνος ο βασιλικός επίτροπος γιατί με κατηγορήσε, έστω ήπια;»

ΟΤΑΝ Η ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Εγώ, εγώ μιλούσα όσο το δυνατόν πιο λίγο και άρπαζα το θείο νάμα από τα χείλη του Λάκη.

«Αλέκο θα βάφτιζα τα δίδυμα. Το ένα θα το βάφτιζε ο Άρης ο Παπαοικονόμου. Πάω στο ξενοδοχείο Λητώ να τον βρω. Τον φωνάζει ο Αλέκος Κ. και κατεβαίνει κάτω με μια παρέα . Αλέκο μου ήταν και ο βασιλικός επίτροπος. Ο Παπαοικονόμου ήταν δύο μέτρα, ο επίτροπος μέτριος και ήταν μπατσανάκια. Με βλέπει ο βασιλικός επίτροπος, αρχίζει τα κλάμματα και ρίχνεται και με αγκαλιάζει. Άρχισα και γω τα κλάμματα, κλαίγαμε με αναφιλητά!...»

«Ρε συ, τι άνδρας είσαι ρε συ, τι άνδρας θα γίνεις ρε συ» του είπα και ο Βασίλης έσβησε ένα του δάκρυ!

ΕΝΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

«Αλέκο τότε, έβλεπα σαν σε όνειρο και το έκανα πραγματικότητα! Έπαιρνα την μπάλα στο στήθος, την σήκωνα και την κόλαγα στο κεφάλι και με ζικ- ζακ έφθανα και έβανα γκολ, έμπαινα όλος στα δίκτυα με την μπάλα. Σε ένα φιλικό Αλέκο με μεγάλη ομάδα ξανακάνω το ίδιο. Όπως φθάνω στην μεγάλη περιοχή, με τζατζάρει άγρια ένας αμυντικός. Έπεσα κάτω, η μπάλα πήρε ύψος πολύ και ξαναγύριζε σε μένα. Σηκώθηκα και ανάποδο ψαλίδι! Η μπάλα στο οριζόντιο δοκάρι και ξαναγυρίζει! Την ξανασουτάρω και η μπάλα δοκάρι και έξω! Πήγα να κλάψω. Μας παρακολουθούσε ο εκλέκτορας της εθνικής νέων, ο Κλεάνθης Μαρόπουλος που ερχόταν τακτικά να με παρακολουθήσει και τον Παναιτωλικό.

«Μπράβο Βασίλη», μου λέει στην λήξη. «Μα κε Κλεάνθη δεν το έκανα γκολ!»

«Πάψε παιδί μου, σήμερα ξέχασα ότι ήξερα για το ποδόσφαιρο!» , μου λέει.

«Αλέκο με τον τρόπο αυτό έβαλα 8-10 γκολ και σταμάτησα. Δεν μπορούσα να βλέπω συμπαίκτες και αντιπάλους με κατεβασμένα κεφάλια. Έπειτα το ποδόσφαιρο είναι ομαδικό άθλημα. Στους φιλάθλους που με ρώταγαν έλεγα ότι με πονάει ο σβέρκος και δεν ξανάβαλα έτσι γκολ.»

ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ

«Ρε Βασίλη», του λέω , «δεν έπαιξες πέρα από τον Παναιτωλικό;».

« Αλέκο με κάλεσε στην Εθνική Νέων ο Μαρόπουλος. Το 1956 έπεξα σε διεθνές τουρνουά στην Βουδαπέστη. Η εφημερίδα ΕΚΙΠ Παρισιού με ανακύρηξε τον καλύτερο παίκτη του τουρνουά. Οι Ελληνικές εφημερίδες Αλέκο δεν με έγραφαν ούτε στην σύνθεση της Ελληνικής ομάδας, το τίμημα του κομμουνιστή. Με πήρε και ο Ολυμπιακός. Με συμπαθούσε πολύ ο Μπέμπης. Με φάγαν τα κυκλώματα και το πολιτικό. Όταν τέλειωσα το στρατιωτικό, απαίτησα και ξαναγύρισα στον Παναιτωλικό.».

Η ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΕΝΟΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ

«Ρε Βασίλη, δεν τα πήρες ποτέ, δεν έδωσες αγώνα;» του λέω.

«Αλέκο η Καλογρέζα είχε κυρίως συντρόφια. Ήρθε για να παίξει. «Βασίλη ,αν χάσουμε τον αγώνα πέφτουμε!» μου λένε. Ρε, Αλέκο, ή παίζεις και τα δίνεις όλα να κερδίσεις, ή αποχωρείς! Νικήσαμε και έπεσε η Καλογρέζα. Όταν με βρήκαν τα συντρόφια, μου είπαν ότι είχα δίκη!»., και συνέχισε, « Αλέκο όταν πηγαίνει η μπάλα άουτ και πας να το κτυπήσεις, δεν κοιτάς την εξέδρα, ποιόν θα πρωτοχαιρετήσεις!. Σε ένα αγώνα πάει η μπάλα άουτ. Πηγαίνω σκύβω και την παίρνω. Η ματιά μου φεύγει και πηγαίνει στην εξέδρα. Βλέπω την μάνα μου! Μαμά, ψελίζω, μου κοπήκανε τα πόδια, δεν ξέρω πως πήγα μετά στον αγώνα! Στο σπίτι μου έλεγε παρήφανα η μάνα, «με φωνάζουν Τσιλελού!»».

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ

«Ρε Βασίλη, δεν έπεξε κανένα ρόλο ο αδερφός σου, ο καπετάν Τζουμέρκας;» του λέω.

« Αλέκο ο καπετάν Τζουμέρκας, ο μεγάλος αδερφός μου Γιώργος Μπετχαβάς, συλλήφθηκε το 1949 και καταδικάστηκε σε θάνατο. Παραμονές της εκτέλεσης με πήρε η μάνα μου και τον επισκεφτήκαμε στις φυλακές της Αγίας Τριάδας. «Ρε, μου λέει, μαθαίνω ότι κλωτσάς καλά το τόπι. Λάκη μου, ο λαός έχει δικαίωμα στην

παιδεία , την ψυχαγωγία και την δουλειά. Να παίζεις καλά και τίμια, να δίνεις την ψυχή σου, ο λαός σε χρειάζεται.»».

«Αλέκο όταν έπαιζα παθιασμένα, θυμόμουν τον αδερφό μου, τον θρύλο των βουνών της Ηπείρου!».

«Και καλά ρε Βασίλη, δεν έχεις τίποτε από τον αδερφό σου να μου δείξεις;»

«Αλέκο έχω φωτογραφία και δύο μικρά βιογραφικά, αλλά και ένα γράμμα που μας έστειλε πριν εκτελεστεί!. «Φέρε ρε Βασίλη , ότι βρείς», του λέω. (Στην φωτογραφία

καπετάν Τζουμέρκας)

Ο Καπετάν Τζουμέρκας, Γιώργος Μπετχαβάς, αδελφός του Τσίλελή

ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

Την άλλη μέρα πάλι στου Θανάση, να ο Βασίλης. Τα χέρια του έτρεμαν! «Να Αλέκο η φωτογραφία και τα δύο βιογραφικά του καπετάν Τζουμέρκα!»

Τα χάνω, Ανοίγω βλέπω καλλιγραφημένο και ορθογραμμμένο κείμενο! Θυμήθηκα τότε που ζήτησα τα χειρόγραφα του Χριστού, που εσείς νομίζετε ότι δεν έγραψε και δεν μου τα έδωσαν , με κάποιες δικαιολογίες ότι δεν ήρθε η ώρα και έχω άλλα να κάνω. Τώρα αναπάντεχα είχα στα χέρια μου χειρόγραφα μη φημισμένου αγωνιστού, αλλά ανθρώπου με ψυχή και ήθος και σκέφτηκα ότι ένας σύντροφος μου τα εμπιστεύτηκε χωρίς καμμία επιφύλαξη ή όρο και ότι ήταν από τις μεγαλύτερες στιγμές μου! Διάλεξα το μεγαλύτερο βιογραφικό, που παραδίνω στην δημοσιότητα:

«Ονομάζομαι Γιώργος Μπετχαβάς ή Τζουμέρκας. Γεννήθηκα στο χωριό Κτιστάδες Άρτας, απ' το οποίο και κατάγομαι. Για λόγους οικονομικούς το 1935 η οικογένειά μου κατέβηκε στην Άρτα και επειδή ο ίδιος ήθελα να συνεχίσω την φοίτησή μου στο γυμνάσιο. Από την Άρτα ένα χρόνο αργότερα είρθαμε στ' Αγρίνι , στο οποίο και κατοικώ σήμερα και από δέκα (10) χρόνια πριν σχεδόν μόνιμα. Γεννηθείς το 1921, διατρέχω τώρα το 25^ο έτος της ηλικίας μου. Η οικογένειά μου αρχικά εργατο- φτωχο- αγροτική και σήμερα εργατική, αποτελείται από επτά (7) μέλη, από τα οποία το'να (αδελφός μου από άλλο πατέρα), μένει στην Αθήνα. Ο πατέρας μου σκοτώθηκε στον μικρασιατικό πόλεμο το 1921 κι' η μητέρα μου ήρθε σε β' γάμο. Οι σχέσεις μου μαζί της (με την οικογένεια δηλαδή) είναι οι πρέπουσες κι' ο αγώνας μας και δικός της. Η μητέρα μου είναι στο ΕΑΜ και τα αδέρφια μου αετόπουλα, εκτός από τον πατριό μου που είναι αντιδραστικός και με τον οποίο η οικογένειά μου βρίσκεται από δετίσας αποχωρισμένη για τον λόγο ότι η μητέρα μου αντιτίθετο στην απαίτηση αυτουνού πού'ταν η παρακάτω: δεν ήθελε εγώ και η γιαγιά μου να συζούμε μ' αυτόν κι' ακόμα να πουλήσει ορισμένα χτήματα που ανήκουν στη μητέρα μου.

Αντιδραστικοφέρνει επίσης κι' ο 19ετής αλλαδερφός μου που βρίσκεται στην Αθήνα, χωρίς όμως να είναι επικίνδυνα εγκληματικό και φανατισμένο στις απόψεις του στοιχείο. Γι' αυτόν έχω καταβάλλει επανειλημμένα προσπάθειες δι'αλληλογραφίας να του αλλάξω το μυαλό. Και πιστεύω να το πετύχω. Από τα μέλη της οικογενειάς μου δεν υπηρέτησε κανένα στα τάγματα ασφαλείας (δηλαδή χωροφυλακή, αστυνομία πόλεων κλπ. Η οικονομική κατάσταση του σπιτιού μου είναι αθλία. Μ' αυτό δεν θα πει ότι ζούμε (γιατί ασφαλώς ζούμε χωρίς να τρώμε. Αποζούμε βασικά και κύρια από τις

διανομές της ΟΥΝΤΡΑ. Μετά από την εργασία και τα εξετελισμένα αραιά μεροκάμματα του Ιβετή αδερφιού μου που δουλεύει σε χειραμάζια, από θελήματα ενός μικροτέρου ακόμα, από καλοκαιρινή δουλειά κατά την συγκομιδή και το αλώνισμα της ξένης βέβαια σοδειάς, από δουλειά του γράφοντος το παρόν, που τελευταία σπάνια παρουσιάζεται κι' από ανταλλαγή ή πώληση τέλος κατά καιρούς σπιτικών μας αντικειμένων αν έχουμε τέτοια και που' ναι απαραίτητα σε μας τους ίδιους).

Επάγγελμα σταθερό δεν έχω. Προσλαμβάνομαι κυρίως σαν ιδιωτικός υπάλληλος σε δημόσια έργα και ιδιωτικά (εργαλαβίες κλπ.). Το 1940 τέλειωσα στο Αγρίνι το γυμνάσιο με χίλιες δυό στερήσεις (από ένα μισθό που' παιρνα σαν θύμα πολέμου για τον πατέρα μου, από εργασία μου κατά τις διακοπές του σχολείου και από μικρές σπιτικές ενισχύσεις, ενώ παράλληλα έπαιζα στην φιλαρμονική του Δήμου και παρακολουθούσα τις παρατηρήσεις του εδώ μετεωρολογικού σταθμού).

Ο πόλεμος του 41, η κατοχή που επακολούθησε κι' η αντίσταση στην οποία πήρα μέρος και γενικά η ανώμαλη κατάσταση και τα ξεχαρβαλωμένα οικονομικά μου, δεν μου επέτρεψαν να συνεχίσω τις σπουδές μου, εγγραφόμενος σε μία σχολή.

Συγγενείς που να υπηρέτησαν στα τάγματα ασφαλείας ή που να υπηρετούν σήμερα σε σώματα ασφαλείας δεν έχω. Οι φάσεις της μέχρι τώρα ζωής μου (πεινά, φτώχεια, γύμνια, ξυπολυσιά, αρρώστειες), μ' έκαναν τέτοιον που να' χω από αρκετά χρόνια προπολεμικά, αριστερές ιδέες. Ένα μόνο που δεν είχα την πρέπουσα διαφώτιση, έτσι που να τις βάλω σε καλούπι και να τους δώσω όνομα (όπως του Ντεντόπουλου που φαινόταν διαπνεόμενος από τέτοιες αρχές).

Η λέξη κομμουνιστής με ηλέκτριζε. Συμπαθούσα τον αγώνα της εργατικής τάξης, από την οποία προέρχομαι κι' εγώ και τους εργάτες που στην πλειοψηφία αντιπροσώπευαν το Κ.Κ. Ερχόμουνα σε επαφή με εργάτες της συνοικίας μου και συζητούσα (Παπακώστα, Κόκκοτο, Κιόχο, Κουτσοδήμα κλπ.). Όμως την εποχή αυτή (Μεταξική) δεν ευτύχησα να γίνω μέλος του Κ.Κ. τη στιγμή που το κόμμα βρισκόταν οργανωτικά παραλισμένο. Στο κόμμα μπήκα στις αρχές του 1943 και με πρότεινε ο Θανάσης Καραγιώργος.

Από απλό μέλος αρχικά, γίνηκα γραμματέας πυρήνα αργότερα, μέχρι τότε που πήγα στον ΕΛΑΣ. Τότε περιοριζόμουνα στην διανομή τύπου και στην ανάπτυξη των οικονομικών. Τώρα είμαι γραμματέας ΚΟΒ (όπως έγιναν μετά την αναδιοργάνωση) συνοικιακής (4 συνοικιών), πολιτιστικής κλπ..

Από το κόμμα τιμωρήθηκα όταν υπηρετούσα στον ΕΛΑΣ, το Γενάρη του 1944 με μομφή, γιατί κατά την οπισθοχώρησή μας από το Αμπελοχώρι προς το Τετράκωμο της

Ηπείρου, ύστερ' από την γενική αντεπίθεση του Ζέρβα, είχα απωλέσει μερικές εγκύκλιες κι' άλλα κάτι χαρτιά της υπαχτιδικής από τα οποία τα περισσότερα βρήκα. Και αυτό έγινε γιατί πήγα (νύχτα, χειμώνας, κακοτοπιά) να ειδοποιήσω ένα φυλάκιο της ΕΠΟΝ να αποσυρθεί, για να μην υπερφαλαγγισθεί. Η ίδια ομάδα βρήκε στον καταυλισμό μας το σακκούλι με τα χαρτιά, το πήρε και εν αγνοία της αξίας του περιεχομένου, τα διέσπειρε. Οι συνθήκες αυτές όλες πάρθηκαν σαν ελαφρυντικά προκειμένου να με τιμωρήσουν.

Σ' οργανώσεις άλλες αντικομμουνιστικές δεν έχω κάνει. Στην ΕΟΝ με είχαν γράψει παίρνοντας σαν βάση τους βαθμούς του γυμνασίου, όπως έκαναν με όλους του μαθητές. Λίγο αργότερα έκανα αίτηση στον διοικητή της ΕΟΝ καθηγητή Μαρκόπουλο και με την δικαιολογία ότι είμουν άρρωστος και δεν μπορούσα να παρακολουθώ την ζωή της ΕΟΝ κι' ακόμα ότι απασχολούμαι στην μουσική του Δήμου, μ' απάλλαξαν κι' επέστρεψα μάλιστα και τα ρούχα. Απ' αυτά ίσως θυμάται κάτι ο σ. Γεροπάντας, που' ταν τότε μέσα και ο σ. Ακαρνάνας.

Η οικονομική μου κατάσταση του ατόμου μου, εξαρτώμενη από την γενικότερη οικον. κατάσταση του σπιτιού μου, είναι εκείνη που εξέθεσα στην αρχή. Στον ΕΛΑΣ κατατάχθηκα τον Σεπτέμβρη του 1943 στο 2/39 σύν/μα. Στον ΕΛΑΣ δεν πήγα επειδή με καταδίωξαν οι καταχτητές ή από ενθουσιασμό της στιγμής. Αλλά αυθόρμητα γιατί πίστεψα στον αγώνα του. Το πρόγραμμα του ΕΑΜ και οι σκοποί του ΕΛΑΣ εύρισκαν απόλυτα σύμφωνο το ιδεολογικό μου «πιστεύω». Η αβάσταχτη σκλαβιά και ο πόθος για τη διπλή λευτεριά της Πατρίδας, να! οι λόγοι που με έσπρωξαν να μπω στις τάξεις του ΕΛΑΣ, στον οποίο υπηρέτησα 18 πάνω κάτω μήνες.

Οι δουλειές που μου ανατεθήκαν κατά διαστήματα, είναι ακροβολιστής, καπετάν ομάδας, Διμοιρίας, στρατιωτικής ομάδας, στο II Γραφείο της VII Ταξιαρχίας, υπεύθυνο στο τμήμα κρυπτογράφησης και αποκρυπτογράφησης, σε Κ.Π. (κέντρο πληροφοριών) έξω από την Άρτα και σύνδεσμος Διμοιρίας- Λόχου. Έλαβα μέρος στο Ε.Σ.Η. (εκστρατευτικό συγκρότημα Ηπείρου) επί 6 μήνες και πήρα μέρος σε 7-8 μάχες ενάντια στον ΕΔΕΣ και μια (1) ενάντια στους Γερμανούς (4ήμερη μάχη Καλεντίνης) στις 29 Φλεβάρη του 44, ύστερ' από την συμφωνία της Πλάκας, όπου και τραυματίστηκα από διαμπερές στο δεξί μου χέρι. Νοσηλεύτηκα στο Νοσοκ. Βουλγαρελιού και Τατάρνας. Σε πολιτικά πόστα ήμουν: Πολιτικός ομάδας ΕΠΟΝ (μάχιμης) και ΕΛΑΣ, πολιτικός Διμοιρίας, Γραμματέας Πυρήνα, Γραμματέας Κ.Ε. (κομ. επιτροπής) Διμοιρίας, μέλος υπαχτιδικής Επιτροπής Λόχου. Γραμματέας για λίγο υπαχτιδας, οργανωτικό διμοιρίας, οργανωτικός Λόχου, ΕΔΑ τάγματος.

Λίγες μέρες πριν των Δεκεμβριανών, είχα πάει στην Αθήνα άρρωστος στο Α΄ Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Εκεί με τα Δεκεμβριανά είχα πάρει μέρος σε ομάδα κρούσης του Νοσοκομείου. Με πιάσαν αιχμάλωτο, Με πήγαν μ' άλλους στο Γουδί, στο Ελληνικό και στο Χασάνι. Απ' τις 8 Δεκέμβρη απολύθηκα στην Ναύπαχτο περί τα τέλη Φλεβάρη, (τρεις (3) περίπου μήνες). Στην κομ. ζωή του στρατοπέδου έπαιρνα μέρος υπεύθυνος τετραγώνου για την οργάνωση της ζωής. Ήμουνα επίσης μέλος της επιτροπής που οργάνωσε (στο παραλιακό στρατόπεδο του «Ελληνικού» μες τους 360 αντάρτες) την 4ήμερη απεργία πείνας, πού 'χε σαν αποτέλεσμα να αφεθούμε ύστερ' από λίγο λεύτεροι. Γνώστες αυτών οι ταγματάρχες Παπαζήσης- Αγγριτέλης, Γεωργιάδης -----.

Στον γυρισμό μου εδώ χρησιμοποιήθηκα από το κόμμα: Μέλος ΚΟΒ (μιχτής) 2 συνοικιών, κι' ειδικά στη διαφώτιση ή οργανωτή, Μέλος αχτίδας με υπευθυνότητα στη Διαφώτιση και οργανωτής στην ΚΟΒ, Γραμματέας ΚΟΒ (4 συνοικιών) όπως έγιναν ύστερ' από την αναδιοργάνωση, μέλος αχτιδικής ολομέλειας και δύο φορές υπεύθυνος στα γραφεία του Κόμματος, μια επί 2 ½ μήνες και μια συνέχεια τώρα.

Δεν υπηρέτησα σε καμμιά συμμαχική αποστολή. Μήτε φυλακή, μήτε εξορία έκανα. Το 1938 όμως επί Τόντου χτυπήθηκα από την χωροφυλακή και κρατήθηκα για λίγο, επειδή καταφερόμουνα ενάντια στον Μεταξά, επειδή μου παραγράφηκε ενός έτους σύνταξη, που 'παιρνα από τον πατέρα μου, και σ' αιτησή μου προς αυτόν, πήρα απάντηση που δεν με ικανοποιούσε. Πιάστηκα από μυστικό χωροφύλακα. Δήλωση δεν έχω κάνει. Κατά το διάστημα της κατοχής δεν έχω πιαστεί. Μια φορά οι Ιταλοί με εξέλαβαν για Άγγλο λόγω των χαρακτηριστικών του προσώπου μου, αλλά με αφήκαν αφού εξακριβώθηκε η Ελληνικότητά μου.

Παντρεμένος δεν είμαι. Όμως η σεξουαλική μου ζωή όπως προβλέπεται και στο καταστατικό μας, είναι σεμνή. Αφορμή δεν έδωσα να πουν σε βάρος μου. Χαρτοπαιξία, μεθύσια και κάθε τι που κουρελιάζει το κύρος του μέλους, τα' αποφεύγω. Δεν παραλείπω όμως ν' αναφέρω (και τούτο λόγω της ανώμαλης κατάστασης, αθλία οικον. κατάσταση, ανεργία και τα συναφή), χωρίς βέβαια να θέλω στηριζόμενος στα πιο πάνω να δικαιολογηθώ (δικαιολογίες δεν περνούν στου κομμουνιστές), ότι είμαι μερικές φορές νευρικός κι' απότομος. Θα φροντίσω να διορθωθώ.

Αυτά για τα ελλατώματά μου, χωρίς να θεωρηθώ σαν περιαιτολόγος (πράγμα όχι ίδιον των κομμουνιστών).

Σχέσεις με άνδρες σωμάτων ασφαλείας δεν έχω. Μήτε συγγενείς έχω στην Χ ή την ΒΕΝ. Φίλους έχω σ' αυτές τις οργανώσεις και σε άλλες παρόμοιες του τύπου των πρώτων, αλλά μαζί τους δεν σχετίζομαι από καιρό τα τώρα μήτε στο παραμικρό.

Ανήκω στο σωματείο οδοποιών. Πρόκειται να γραφώ και στον σύλλογο «φυματικών», τον οποίο φροντίζουμε να συγκροτήσουμε τώρα στον τόπο μας. Επίσης είχα εγγραφεί στο σύλλογο αγωνιστών εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα 41-45 , ο οποίος όμως έχει διαλυθεί.

Ανήκω επίσης στο ΕΑΜ στο οποίο ήμουν και πριν μπω στο Κόμμα. Δεν έχω δικάσει ποτέ μου για υπόθεση μη κομματική, από κρατικά δικαστήρια. Είμαι της κλάσης του 42 όμως δεν υπηρέτησα στον στρατό, γιατί δεν μας πήραν ακόμα σήμερα, πολύ περισσότερο παλιότερα, τότε που θα έπρεπε να πάω, γιατί δεν το επέτρεπε η κατάσταση (κατοχή, αντίσταση, με το Δεκεμβριανό κράτος, κλπ.).

Αγρίνι 16-2-46

Γ. Τζουμέρκας (υπογραφή) ».

ΡΕ ΣΥ, ΤΙ ΑΝΔΡΑΣ ΕΙΣΑΙ ΣΕ ΣΥ;

«Αλέκο θυμάμαι την προηγούμενη της εκτέλεσης που με πήρε η μητέρα και πήγαμε στις φυλακές Αγίας Τριάδος να δούμε τον αδερφό. Ο αδερφός ψύχραιμος και χείμαρος με συμβούλευε...» Του Λάκη βουρκώσαν τα μάτια.

«Ρε συ, τι άνδρας είσαι ρε συ, τι άνδρας θα γίνεις ρε συ;», τον διέκοψα ορμητικά.

Ο Βασίλης δεν μου έφερε ακόμη φωτογραφία του για να την δημοσιεύσω, δεν αγαπάει τις φωτογραφίες. Έχει τρία παιδιά, από τα οποία τα δύο είναι δίδυμα..